

OBRтни VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRTI

IN ZAŠČITO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRтни VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO
OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE
CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEV. DIN 2.—,
// ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DO-
PISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRACAJO. //

»OBRтни VESTNIK« PRINAŠA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRTNIH
ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER
NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRTNIŠKEGA SVETA. // URED-
NIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, BEETHOVNOVA ULICA 10. //
// PONATISI DOVOLJENI Z NAVEDBO VIRA. // TELEFON 30-88. //

XX. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 1. MAJA 1937.

ŠTEV. 9.

Minimalne mezde inoletkivne pogodbe ter njihov pomen za obrtništvo

V zvezi z novo uredbo o minimalnih mezdah so nastali za delodajalce novi pogoji, po katerih se morajo vsi brez izjeme ravnati. Toda minimalne mezde za obrtnike niso toliko aktualne kolikor sklepanje kolektivnih dogovorov med delodajalcem in delavcem. Novi predpisi predvidevajo, da bani določajo najnižje mezde na svojih teritorijih, izpod katerih se ne sme. Predpisi predvidevajo za nekvalificirane delavce najnižjo mezdo 1.80 do 2.— Din na uro. Za nekvalificirane delavce izpod 18 let je dovoljeno znižanje mezde za 25% izpod predpisanih minimalnih mezd. Za kvalificirane delavce novi predpisi ne predvidevajo gornje mezdne višine, temveč je samo rečeno, da ne sme biti nižja od 2.— Din na delovno uro ter je tako torej prepuščena višina mezde prostovoljni pogodbi med delojemalci in delodajalci. Ker v obrtniških delavnicah ne prihaja v poštev zaposlitev nekvalificirane delavstva in tudi plača pomožnega osebja niti doslej ni bila izpod predvidenih določil, niso z novo uredbo nastale velike spremembe za obrtnike.

Pač pa so te nove odredbe občutno prizadele industrijo, ki je lahko izkoriščala delovno moč do skrajne možnosti in je tako lahko uspešno konkurirala obrtniškim proizvodom. Obrtniki, ne samo da niso občutno prizadeti z novo uredbo o minimalnih mezdah, temveč celo smatrajo, da se bo sedaj razvila med industrijo in obrtniško proizvodnjo pravična in legalna borba brez nesolidne in umazane konkurence.

Tudi v pogledu sklepanja kolektivnih dogovorov in delovnih odnosov med obrtniki in njihovim pomožnim osebjem se bo razmerje s tem uredilo. To uvidevajo tudi pomočniki sami, ki so kot strokovni delavci v obrtniških delavnicah kandidati za bodoče samostojne mojstre in gospodarje. Z ozirom na to naj bodo torej pomočniki v obrtniških delavnicah samo učenci, ki se za svoj bodoči poklic pripravljajo in se izpopolnjujejo v svoji stroki. Prav je zato torej, da se s pomočjo medsebojnega sporazuma kolektivni dogovori sklepajo v korist obeh strank.

V slučaju potrebe lahko inspekcija dela posreduje med obema strankama. V slučaju, da se delodajalec in delojemalec ne moreta dogovoriti o višini plačila, tedaj lahko ban določi višino tarife, ki je za obe stranki obvezna. Ako bi kljub temu iz katerikoli razlogov ne prišlo do dogovora, tedaj se morata obe stranki podvreči komisiji za pomirjenje. Tako dolgo, dokler trajajo dogovori, je prepovedano stavljanje ter se torej delovno razmerje ne sme nikakor prekiniti. Sele nato, ako bi ne bil dosežen sporazum, preneha veljati delovno razmerje kljub temu, da nova uredba o minimalnih mezdah o tem ne omenja nič konkretnega.

Za obrtnike je posebno važno interesno vprašanje odškodnine vajencev po enem letu učenja, ki ne bo mogla biti preračunana na manj kot 1.35 Din na delovno uro. Zbornica je združenjem razposlala vprašalno okrožnico, na katero naj podajo zanesljivo svoje mišljenje. Zveza bo zavzela svoje stališče do minimalnih mezd na svoji širši seji v ponedeljek 3. maja.

Zborovanje slovenskega gospodarskega zastopstva

Seja obrtnega odseka zbornice za TOI

Seja obrtnega odseka, ki je bila v ponedeljek, 19. aprila ves dan z majhnim presledkom, so se udeležili vsi člani odseka, razen predsednikovega namestnika g. Hohnjeca, ki je bil zadržan. Dnevni red se je obravnavel poročila o težkem gospodarskem položaju obrtništva in dokazovali, da v naših krogih še ni mogoče govoriti o izboljšanju. Davčni referent g. Zagar je poročal o sedanjem stanju pavšaliranja pridobinskega davka. o pripravah glede ureditve pavšaliranja obrtništva v naših večjih mestih kakor tudi o zbornični akciji glede pavšalizacije obrtnikov s pogonsko silo. V zvezi s tem poročilom so se določile smernice za dosegajoč olajšanja davčnih bremen. Vprašanje zaščite legalnega obrtniškega dela je bila povod za debato in ostro kritiko izvrševanja rokodelskih del v kaznilnicah in jetnišnicah. Odsek je sklenil, naj posebna deputacija članov obrtnega odseka predloži na odgovornem mestu v Beogradu izčrpno in utemeljeno predstavko glede kaznilnic in jetnišnic z zahtevo po izpremembi sedanje prakse. Na podlagi zbranih podatkov o šušmarstvu v gradbeni in oblačilni stroki, glede klanja po kmetih je obrtni odsek nadalje sklenil, podvzeti vse korake, da se določila obrtnega zakona v smislu obljube ministra za trgovino in industrijo glede nelegalnega obratovanja primerno dopolnijo. Nato so se obravnavale razne obrtne pravne zadeve. Med drugimi vprašanje krojačev narodnih noš, vprašanje ženskih in moških krojačev, številčno razmerje frizerskih vajenk, glede postavljanja poslovnosti vdovam pečarja odnosno keramika, glede delokroga krovskih in kleparskih mojstrov, delokroga steklarjev in ključavničarjev, delokroga mizarjev in tesarjev itd. Odsek je nato obravnaval še nekaj zadev nekaterih združenj. O vprašanju minimalnih mezd in kolektivnih pogodb je bilo predloženo posebno poročilo glede na sklepe posebne ankete. Pri Zbornici se ustanovi poseben socialno-politični odsek, ki se bo na prvi seji bavil predvsem z vprašanjem minimalnih mezd. Obrtni odsek je izvolil v ta odsek tri člane (gg. Rebek, Kavka in Iglič) z namestniki (Urbas, Čufer in Sojč). Po daljši debati o rentnem zavarovanju delavstva je odsek sklenil predlagati, naj bi se z novelizacijo zakona o zavarovanju delavcev

vplačani prispevki za zavarovanje delavcev za slučaj onemoglosti, starosti in smrti v slučaju prehoda zavarovancev v samostojni obrtni poklic po odbitku režijskih stroškov zbirali v posebnem plodonosno naloženem skladu in naj se nato izroče obrtniški zavarovalni instituciji čim se uvede zavarovanje samostojnih obrtnikov.

Čim prej naj se izda uredba o zavarovanju obrtništva po načelu čim širše samostojnosti posameznih zavarovalnih podjetij po okoliših posameznih zbornic. Glede odškodnine vajencem je odsek sklenil, da vzdržuje sklep odseka iz leta 1933 kot podlago za obravnavanje tega vprašanja, seveda v primeri s sedanjim položajem. Glede obrtnega nadaljevalnega šolstva je odsek na podlagi poročila predsednika g. Ogrina sklenil, da se odsek treh članov, ki naj skrbijo glede zgradbe novega šolskega poslopja v Ljubljani in reforme pouka, razširi za 2 člana in pripravi vse potrebno za obširno reformo pouka. K sodelovanju naj se privabi čim širši krog obrtnikov s pomočjo posebnih anket.

V drugem delu svoje seje je obrtni odsek z glasovi večine sprejel načrt novega poslovnika zborničnega Zavoda za pospeševanje obrti. Na podlagi tega poslovnika

vodi zavod obrtni odsek kot širša uprava, glavno delo pa je prepuščeno 6 članom s predsednikom odseka na čelu kot ožji upravi zavoda. V ožjo upravo zavoda so izvoljeni člani odseka: gg. Midofer, Rebek, Bureš, Hohnjec, Kavka in Šimenc. Sprejet je

Plenarna seja Zbornice za TOI v Ljubljani

20. aprila je bila plenarna seja Zbornice za TOI. Seja je bila zelo dobro obiskana in so se vsa vprašanja rešila soglasno, kar je jasen dokaz, da združuje vse zbornične svetnike ne le resna volja za delo, temveč ista ljubezen in skrb za napredek našega slovenskega gospodarstva. S tem je podan nov dokaz, da tvorijo vsi slovenski gospodarski stanovi eno celoto.

Sejo je vodil predsednik g. Ivan Jelačin, ki je v uvodu pozdravil vse zbornične svetnike in zastopnika banske uprave, svetnika g. Vinka Borštnerja. Predsednik je nato sporočil, da je ban dravske banovine odobril zbornični proračun za tekoče leto. Med drugim je tudi poročal, da je zbornično predsedstvo imenovalo v banovinski odbor za strokovne nadaljevalne šole gg. Ivana Ogrina, Albina Smerkolja in dr. Cirila Pavlina in da je ministrstvo za socialno politiko potrdilo delegate delodajalcev v samoupravnih organih javne službe posredovanja dela za triletno razdobje 1937/39, in sicer v centralni odbor pri osrednji upravi za posredovanje dela g. Antona Krejčija, v upravni odbor javne borze dela v Ljubljani gg. Ivana Ogrina, Staneta Vidmarja, Antona Rojina in v nadzorstveni odbor podružnic javne borze dela v Mariboru g. Ivana Sojča, v Celju Milana Hohnjeca in v Murski Soboti Gezo Vezirja. Imenovan je bil tudi redaksijski odbor za poslovnik Zavoda za P. O. in akcijski odbor za zgradbo nadaljevalnih šol, ki naj se po predlogu g. Urbasa Mirolava čimprej izvede.

Predsedstveno in poslovno poročilo

Od zadnje plenarne seje, je poleg važnih socialno-političnih uredb in določb finančnega zakona omeniti, da je prišlo do prijateljske pogodbe s kraljevino Italijo. Slično pogodbo smo že imeli, ki pa je 1929. potekla in se ni več obnovila. Nova pogodba vsebuje važne določbe glede bodoče medsebojne gospodarske politike, po kateri smemo pričakovati, da bo dosežena diskriminacija, ki nas je hudo oškodovala, v bodoče prenehala in da bo naša izvozna trgovina deležna enakih ugodnosti, kakor jih že sedaj uživajo države rimskega sporazuma. Pričakujemo, da bo mednarodni odbor, ki bo v kratkem pričel podrobno razpravljati o medsebojnem gospodarskem razmerju, znal upoštevati specialne razmere in potrebe dravske banovine kot neposrednega mejaša kraljevine Italije. Promet z Italijo se po ukinjenju sankcij ni mogel prav razviti. Vzrok temu je bila na eni strani devalvacija lire, na drugi strani pa stroga kontrola cen in sistematična korporativna organizacija uvozne trgovine. Tako je lani ves naš izvoz v Italijo znašal le 137 milijonov din in je bil za 660 milijonov manjši nego leta 1934.

Izvoz lesa, ki je glavni predmet naše izvozne trgovine, je bil kljub boljši konjunkturi proti koncu leta za 237 milijonov din manjši nego prejšnje leto. V dravski banovini je bil pretežni del leta izvoz reduciran na eno desetino onega obsega, ki ga je imel v dobi pred uvedbo sankcij. Čeprav se je znaten del naših podjetij prilagodil zahtevam in potrebam angleškega tržišča, ostane italijansko tržišče tudi še v bodoče važen faktor za izvoz našega lesa.

Ozdravljenje našega gospodarstva le polagoma napreduje, in to pod vplivom mednarodne oboroževalne konjunkturo. Izkazalo se je, da uvozna kontrola ni bila v stanju odpraviti težkoč, ki so se v prometu z Nemčijo in Grčijo še povečale. Le v prometu z Anglijo smo dosegli na podlagi kontrole uvoza znatne uspehe.

Gospodarsko stanje dravske banovine

Četudi smo opazili v gospodarstvu delno oživiljenje in se je gospodarstvo pričelo po težkih izgubah na novo urejevati, vendar položaj dravske banovine ne nudi iste slike, kakor jo opazimo v vzhodnih delih države, kjer so se razmere zboljšale zaradi izredno ugodne žetve in znatnih

bil nato proračun zavoda za l. 1937. Po sprejetem predlogu glede dopolnitve pristojbenika zborničnih taks je bila seja po nekaterih slučajnostih zaključena.

Seja ožje uprave zavoda za pospeševanje obrti je bila v torek, dne 20. aprila t. l. popoldne in je obravnavala program dela Zavoda PO za l. 1937. Debate so se udeležili vsi člani uprave s predsednikom g. Ogrinom (razen odsotnega g. Hohnjeca) in so bili potrebni sklepi sprejeti soglasno.

Seja ožje uprave zavoda za pospeševanje obrti je bila v torek, dne 20. aprila t. l. popoldne in je obravnavala program dela Zavoda PO za l. 1937. Debate so se udeležili vsi člani uprave s predsednikom g. Ogrinom (razen odsotnega g. Hohnjeca) in so bili potrebni sklepi sprejeti soglasno.

Likvidacija kmečkih dolgov

Vprašanje sanacije naših denarnih zavodov še ni odstavljeno z dnevnega reda. Pomanjkanje normalnega funkcioniranja kreditnega aparata je eden glavnih pogojev za ozdravljenje vsega gospodarstva. Uredba o likvidaciji kmečkih dolgov ni bila izdelana po predlogih naših gospodarskih organizacij. Kljub vsej kritiki in izpreminjevalnim zahtevam se ta uredba polagoma izvaja in se centralizira kmetijski kredit v Privilegirani agrarni banki. Naše kreditno zadružništvo pa še daljšo vrsto let nima izgleda, da bi postalo v večjem obsegu likvidno.

Naša izvozna trgovina trpi zaradi tega, ker Narodna banka za tretjino izvoznih valut odreja popolnoma samovoljno odkupne tečaje, ki niso v skladu z borznimi notacijami in s tečajji svobodnega prometa. Notranja trgovina pa se bori proti krošnjarski poplavi, industrijskim prodajnicam in podružnicam veleprodajnic. Če je bilo število konkurzov manjše, je to le posledica okolnosti, da se danes blago več ne kreditira. Število obrtnih obratov je lani na zborničnem področju ponovno nazadnjevalo, kajti odjavljenih je bilo 1150 obratov, prijavljenih pa 767.

Davčna vprašanja

Zbornica je posvečala prvenstveno pažnjo vprašanju pavšaliranja pridobnine za obrtništvo. Novi finančni zakon predvideva sedaj možnost pavšaliranja za vse obrtništvo dravske banovine, razen za ono v Mariboru in v Ljubljani, vendar omejuje možnost pavšaliranja na one obrtnike, ki delajo brez strojev za mehanični pogon. Zbornica je predlagala, naj bi pavšaliranje veljalo tudi za obrtnike, ki uporabljajo stroje do dveh konjskih sil odnosno potrošijo do 1000 kv ur.

Za podjetja, ki plačujejo družbeni davek, se je položaj zaradi občutno povečane osnove pri odmeri minimalnega davka znatno spremenil. Banovinska doklada na neposredne davke pa se je zaradi vzdrževanja osnovnih šol povečala letos za 26%, kar ustvarja v končnem efektu davčne obremenitve občutne razlike nasproti konkurenci sličnih obratov v drugih banovinah. Zbornica je zahtevala znižanje trošarine na električni tok, na pogonski pa oprostitve. Prometni in luksuzni davek za obrtnike naj se ne pobira dvakrat.

Gradbeno delavnost bi se gotovo povečala, če ne bi obstojale znatne ovire. Tu je omeniti nelikvidnost vlog pri denarnih zavodih in podražitev gradbenih stroškov za okrog 20% zaradi višjih mezd in podražitev gradbenega ter instalacijskega materiala.

Zaposlitev obrtništva

Mnogo bi se zboljšala zaposlitev obrtništva, če bi se enkrat ugodilo dolgoletni zahtevi po omejitvi dela v zasebni lastni režiji, kakor tudi v lastni režiji državnih in samoupravnih delavnic. Potrebno pa je tudi, da se prepove izvrševanje rokodelskih del v kaznilnicah po naročilu za privatne osebe. Zbornica se je tudi obrnila s posebno predstavko na trgovinskega ministra, da se poostrijo predpisi proti šušmarstvu. Prejela je odgovor, da je ministrstvo osvojilo predloge, po katerih naj se proti šušmarjem uvede prepoved in ustavitve dela ter zaplemba orodja, ne more pa pristati, da bi se kaznovala osebe, ki dajejo šušmarjem delo.

Glede likvidacije obrtniških dolgov je zbornica že prejšnje leto posredovala, da se v zvezi z likvidacijo kmečkih dolgov reši tudi vprašanje razdolžitve obrtništva. Žal doslej nismo popolnoma uspehi.

Poravnajte naročnino na ček. pol. št. 10.860 širite „Obrtni Vestnik“!

Pri kreditiranju obrtništva, ki je po de-narnih zavodih in kreditnih zadrugah sko-raj popolnoma ponehalo, je prihajala za Slovenijo v glavnem v poštev podružnica Znanstvene banke v Ljubljani.

Obrtnospoštevno delo zbornice se je v začetku letošnjega leta omejilo v glav-nem na podpiranje strokovne izpopolnitve obrtnikov in naraščanja zlasti v inozemstvu. V ta namen smo izplačali doslej Din 11.500, za prireditve strokovnih tečajev Din 10.266, za obrtniške razstave Din 1000. Razen tega smo izdali še razne podpore za strokovni tisk, obrtnikom in za vzdrževanje poslo-valnice Zavoda PO v Mariboru 7.700 Din, skupaj torej v prvih treh mesecih Din 30.567.

Podatki, ki jih je zbrala zbornica o obrt-nem nadaljevalnem šolstvu, kažejo, da smo imeli lani 32 obrtnih nadaljevalnih in 6 strokovnih nadaljevalnih šol ter 22 šolskih strokovnih tečajev. Te šole je obiskovalo 4660 učencev od 6800 vajencev. Poučevali so na teh šolah 403 učne moči. Stroški vzdrževanja so znašali okrog 1.600.000 dinarjev. Zbornica je prispevala 100.000 Din, v učnih pdipomočkih in knjigah pa 54.000 Din, skupaj 154.000 Din; združenja 65.000 Din, starši vajencev 380.000 Din, ostalo pa občine in banovina. Honorarji učiteljskega in vodstva so znašali 1.350.000 Din, a za učila se je izdalo 170.000 Din. Na-predek tega šolstva bo mogoč le, ako se bodo šole opremile s primernimi in zadost-nimi učili, pouk sam pa prilagodil stro-kovnim potrebam. V večjih mestih, zlasti v Ljubljani pa se bo moralo zgraditi po-sebno šolsko poslopje z delavnicami, kar bi bilo mogoče le z državno pomočjo.

Zbornica je pričela z zbiranjem obsež-nega gradiva o obrtniških združenjih. Red-ne letne skupščine je imelo v teku letoš-njega leta od 168 združenj 134. Zbornica se je udeležila po svojih delegatih 123 skup-ščin. Po obvestilu kr. banske uprave se bodo volitve v okrožne odbore izvedle, čim izvrše komisariji potrebne priprave.

V okviru obrtnega odseka se je vršilo več važnih anket, med temi anketa gradbenih strok glede pravic graditeljev do licitacij talnih zgradb, sestanek zaradi vprašanja obrtnih vajencev in obrtno-nadaljevalnega šolstva, zaradi rentnega zavarovanja del-incev in zaradi vprašanja minimalnih mezd in kolektivnih pogodb v obrtniških stro-kah.

Poročilo o računskem zaključku Zbor-nice za leto 1936. je v imenu zborničnega nadzorstvenega odbora podal zbornični svetnik dr. Ciril Pavlin. Zbornica je imela lani 3.364.000 Din dohodkov in 3.435.000 Din izdatkov, tako da je znašal primanj-kljaj 71.000 Din. Zaradi tega se je blagaj-niški ostanek skrčil od 436.000 Din v za-četku leta na 365.000 Din ob koncu leta.

Debata glede Zavoda za PO

Obširna in dolgotrajna debata se je raz-vila v zvezi z novim načrtom poslovnika Zavoda za pospeševanje obrti odnosno glede upravljanja tega zavoda. O vsebini novega poslovnika je poročal podpredsednik Ivan Ogrin. V odboru, ki je imel nalogo sestaviti novi poslovnik, ni prišlo do soglas-ja glede upravljanja tega zavoda. Skupina g. Ogrina je zahtevala, da se uprava tega zavoda v celoti prepusti obrtnemu odseku, in sicer tako, da bi širšo upravo tvorili vsi člani obrtnega odseka ter po en član osta-lih treh odsekov, toda le s posvetovalnim glasom. Ožji odbor pa bi tvorilo 6 članov, ki bi jih volil obrtni odsek iz svoje sre-dine (doslej je imel obrtni odsek v upravi 6 članov, ostali odseki pa vsak po 2 člana).

Zbornični svetnik g. Smerkolj je v imenu trgovskega odseka izjavil, da ta odsek od-klanja udeležbo v upravi zgolj s posveto-valnim glasom in zahteva v širšem odbo-ru 2 člana v ožjem pa enega. V imenu go-stinskega odseka je zbornični podpredsed-nik g. Majcen izjavil, da se v teku pro-računskega leta ne bi smel spreminjati po-slovnik, ki je bil veljaven v času, ko se je sestavil proračun. Če pa hoče obrtni od-sek sam upravljati zavod, tedaj gostinski odsek ne more dati prispevka 15.000 Din. Najbolje pa bi bilo, da bi se zadeva odlo-žila do prihodnje seje.

Zbornični svetnik g. Rebek pravi, da tudi v obrtnem odseku ni prišlo do popolnega soglasja glede ureditve poslovnika. Ne more se strinjati s tem, da bi mogel po-stati Zavod nekaj dispozicijski fond samo nekaterih. Zato je mnenja, da ostane Za-vod institucija vse zbornice. Zavrtni mora očitek, da bi s tem svojim stališčem na-sprotoval avtonomiji obrtnega odseka. Ta ima itak znatne zneske, s katerimi čisto prosto razpolaga. Zavod pa naj bo insti-tucija vse zbornice in zato naj tudi vsi odseki v njem sodelujejo, zlasti če je Za-vod last skupne zbornice, ki se finansira tudi iz skupnih sredstev. Predlaga, da se sklepanje o načrtu odloži do prihodnje seje, med tem pa se naj najde rešitev za sogla-sen sprejem načrta. Industrijski odsek tudi ni interesiran, da bi dobil zastopstvo v upravi s posvetovalnim glasom.

Razvila se je o tem vprašanju dolgo-trajna debata, v katero so posegli zbor-nični svetniki gg. Rebek, Iglč, Kavka, Kavčič, Fazarin, Cukala, Šimenc, Ambro-žič, Midorfer, Senčar, Vidmar in Belcjan. Zbor. svetniki dr. Rekar, Iglč, Kavčič, Ambrožič in Senčar so prvotno za odloži-tev načrta novega poslovnika. Zavod je do-ločen za vse obrti, sicer bi se moral spre-

jeti šele z novim proračunom. Iz izjav raz-nih odsekov je bilo torej razvidno, da noben odsek noče posegati v pravice obrtnikov, ki bodo slej kot prej ostale nedotaknjene. Gre tu le za agitacijo, ki se širi po deželi, da sta dve vrsti obrtnikov. Med nami obrt-niki ni bilo sicer nikoli nasprotij, da se ne bi mogli sporazumeti sami. Po tej izjavi, ki jo je podal g. Rebek, je dobil g. Ogrin kot preds. odseka zaključno besedo. Izja-vil je, da ne obstaja nikaka namera, da bi postal Zavod kak dispozicijski fond in da želi lojalnega sodelovanja. Načrt novega poslovnika pa je potreben, ker dejansko Zavod PO nima nobenega poslovnika. Zato predlaga, da se načrt v celoti sprejme. Po kratkem odmoru je bil res v najlepšem soglasju sprejet prvotni predlog.

Trgovinski, industrijski in gostinski odsek pristanejo na to, da se zavod prepusti v upravo obrtnemu odseku, toda pod pogo-jem, da pridejo v ožji odbor poleg treh pri-stašev skupine g. Ogrina gg. Rebek, Bureš in Midorfer. Ker bo s tem Zavod za pospe-ševanje obrti le institucija obrtnega od-seka, ne morejo ostali trije odseki več pri-spevati za ta zavod po 15.000 Din. Ta re-šim naj velja do konca leta 1937. V imenu industrijskega odseka je podpredsednik g. Rihard Skubec izjavil, da industrijski odsek prepušča teh 15.000 Din obrtnemu odseku.

Minimalne mezde

Obširno poročilo o minimalnih mezdah in kolektivnih pogodbah je podal zb. sv. g. Krejčí. Uredba o minimalnih mezdah, ki je 14. t. m. stopila v veljavo, je veli-kega pomena za naše gospodarstvo. Ured-ba daje banu pravico, da minimalne mezde predpiše v okviru uredbe po zaslišanju delavskih in delodajalskih organizacij. Zbornica je že prejela od bana dravske banovine poziv, da pošlje v roku 8 dni svoje predloge in svoja mišljenja o višini minimalnih mezd, po možnosti za vse go-spodarske stroke in ločeno za kvalificira-ne in nekvalificirane delavce ter za mla-dostne delavce, kakor tudi glede nagrad v akordnem delu. S tem pozivom bana je zbornica postavljena pred novo veliko in odgovorno delo. Osemnedevni rok je za to delo mnogo prekratek, ker Zbornica nima zbranega tozadevnega gradiva. Zato je treba takoj ustanoviti poseben socialno političen odbor, ki bo razpravljal o teh vprašanjih in bo vzdrževal stalne stike s vpravnimi organizacijami. Ta odbor bo zbiral in urejeval potrebno gradivo ter bo vsak čas na razpolago, da se udeležji raz-prav, ki bodo potrebne, da se komplicirano vprašanje minimalnih mezd pravilno izvede.

Starostno zavarovanje

Zb. sv. g. Josip Rebek je podal zanimivo poročilo o razširjenju socialnega zava-rovanja delavstva za slučaj starosti, one-moglosti in smrti, ki se bo pričelo izvajati 1. septembra. To starostno zavarovanje je bilo uzakonjeno že pred 15 leti, pa se je njegova izvedba odgodila. Trgovsko-industrijske zbornice so lani v novembu na skupni konferenci v Banja Luki raz-pravljale o tem vprašanju in so ugotovi-le, da je stanje gospodarstva tako, da ne more prenesti novih bremen. Zato naj bi se s korenito revizijo zakona, z reorgani-zacijo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev ter z racionalnejšo uporabo razpoložljivih sredstev omogočilo, da se nove panoge zavarovanja uvedejo brez novih prispevkov.

Minister za socialno politiko je v svoji izjavi poudaril, da bo uvedba starostnega zavarovanja razbremenila bolniško zava-rovanje, kar pa se bo seveda pokazalo šele po letih, ko bodo potekle karentne dobe, kajti zavarovani delavci bodo imeli pravico do invalidske rente šele po 4 letih zavarovanja, do starostne rente pa po 10 letih in pri starosti preko 70 let. Nadalje je poudaril minister, da se bodo z uvedbo starostnega zavarovanja zmanjšali upravni stroški za socialno zavarovanje in da bo podvrget reviziji vse uradno poslovanje ustanov za delavsko zavarovanje, da se zmanjšajo izdatki in da se po možnosti nekaj zmanjša prispevek za bolniško za-varovanje.

Uvedba starostnega zavarovanja bo v naši državi povzročila povečanje socialnih dajatev za preko 100 milijonov, v Slove-niji pa za 22 milijonov din. Ne moremo se ubraniti vtisa, da ima uvedba novih pa-nog socialnega zavarovanja v znatni me-ri služiti predvsem sanaciji obstoječih pa-nog zavarovanja. Zakon govori o rentnem zavarovanju delavcev v 10. poglavju v §§ 64-84. Gradivo tu ni podrobno obdelano, kar bo v praksi povzročilo mnogo te-žav. Pokojnine so odmerjene enotno, ne glede na trajanje zavarovanja. Obžalovati je, da glede izvedbe starostnega zavarova-nja niso bile konzultirane organizacije delodajalcev. Glede razširjenja tega za-varovanja je zbornica vedno zastopala stališče pokrajinske avtonomije in je bi-la vedno proti centralizaciji, sedaj pa vi-dimo, da centralizacija zmaguje na vsej črti, tudi v administrativnem oziru, kjer nikakor ni umestna, niti potrebna. Tudi pokojninsko zavarovanje privatnih name-ščenec je z razširjenjem rentnega zava-rovanja postavljeno pred novo situacijo,

zlasti v pogledu razširjenja na vso drža-vo. Treba je tudi določiti razmerje med Pokojninskim zavodom za nameščence in Suzorjem, ker ni dvoma, da se bo pokoj-ninsko zavarovanje razširilo tudi na tr-govske pomočnike, ki bodo od 1. septem-bra zavezani delavskemu rentnemu zava-rovanju.

Zbornica je soglasno sprejela predlog re-ferenta, da se naprosita ministra za trgo-vino in za socialno politiko, naj se čim prej izvede reorganizacija obstoječega zava-rovanja zaradi uvedbe racionalne štednje, ki naj omogoči zmanjšanje bremena za rentno zavarovanje. Z dodatno uredbo naj se ohranijo pridobljene pravice trgov-skim in obrtniškim pomočnikom, če po končani učni dobi prično samostojno iz-vrsevati obrt.

Predlog zb. sv. g. Rebeka je bil sogla-sno sprejet z dodatnim predlogom obrt-nega odseka glede varovanja prispevkov onih zavarovancev, ki preidejo k samo-stojnemu izvrševanju obrti ali pa v služ-bene poklice, ki so podvrženi zavarova-nju pri Pokojninskem zavodu. V tej zve-zi naj se izvrši novelizacija zakona o za-varovanju delavcev in naj se istočasno izda tudi dolgo pričakovana uredba o za-varovanju obrtništva v smislu obrtnega zakona na podlagi čim širše samostojno-sti posebnih zavarovalnih institucij.

O važnem vprašanju udeležbe naše bano-vine na skupnih banovinskih trošarinah in na prometnem davku je poročal zb. sv. g. Milko Senčar. V naši davčni zakonodaji se vedno bolj uveljavljajo skupne banovins-ke trošarine in smo v novem finančnem zakonu dobili celo vrsto novih takih troša-rin, ki občutno obremenjujejo gospodar-stvo. Sedaj obsega tarifa za te trošarine že 29 postavk in je obremenjeno najrazlič-nejše blago (kolonialno, obleka in obutev, pa tudi industrijske surovine). Na podlagi pooblastila finančnega zakona za l. 1927/1928. je ministrski svet prenesel določene upravne posle na oblastne samouprave in obenem določil oblastnim samoupravam kredite za izvrševanje teh poslov. Sedaj so ti posli ostali banovinskim samoupra-vam, dasi so dotacije iz državnih sredstev že zdavnaj izostale. Tako je država oddala del poslov banovinam, obdržala pa je do-hodke, ki odpadejo na odstopljene posle.

Koliko se pobere pri nas skupnih bano-vinskih trošarin, ni mogoče ugotoviti, ker vodi evidenco edino Državna hipotekarna banka. Dravska banovina je dobila od 1. aprila 1936 do 31. januarja 1937 od teh trošarin delež v višini 4.15 milijona Din (po proračunu bi morala dobiti za vse leto 5.58 milijona Din). Ali je ta znesek pravi-len, se docela odteguje kontroli, ker do-biva banska uprava nakazila le v zneskih brez navedbe, koliko je bilo vse trošarine pobrano in kako se je dohodek razdelil na banovine. Strokovnjaki cenijo, da se je že dozdaj pobralo na tej trošarini v naši banovini okrog 12 milijonov. Ker smo do-bili le nekaj nad 4 milijone, prispeva torej dravska banovina za druge banovine iz tega naslova skoro 8 milijonov. Po uvedbi novih skupnih trošarin se utegne donos podvojiti ali celo potrojiti, zato tem bolj občutno krivico, ki se nam godi z razdelitvijo skup-nih banovinskih trošarin. Razdelitev po številu prebivalstva je vsekakor krivična. Še krivičnejša pa je razdelitev davka na poslovni promet. Banovine imajo pravico na delež pri davku na poslovni promet, ki znaša 18% od pobranih zneskov do vsote 100 milijonov Din. Od teh 100 milijonov pa dobe dravska, savska in dunavska ba-novina z Beogradom skupaj le 20%, ostale banovine pa 80%.

Do kakšnih nesorazmerij prihajamo pri tej razdelitvi, nam kaže primer zetske ba-novine, ki ima pri skupnih dohodkih 45,7 milijona Din delež na skupnem prometnem davku v višini 21,8 milijona Din, dočim dobi dravska banovina pri skupnih dohod-kih proračuna v višini 97,6 milijona Din iz fonda prometnega davka komaj 2,9 milijona Din. Te številke same najbolj kažejo, kakšna krivica se godi dravski banovini. V Sloveniji so davčne uprave odpremile Državni hipotekarni banki od 1. aprila 1936. do konca marca t. l. 14 milijonov Din, poleg tega so carinarnice odpremile kakih 10 milijonov Din. Tako je samo dravska banovina vplačala v banovinski fond okrog 24 milijonov, prejela pa je na tem deležu od 1. aprila 1936. do konca januarja t. l. samo 1,9 milijona Din. Četudi bi dosegli za celo proračunsko leto predvi-den znesek 2,9 milijona Din, ne bi bil ta znesek v nikakem razmerju z zneskom, ki ga naša banovina plača v fond.

Res je, da gre del produkcije naše bano-vine v druge banovine in se tam konsu-mira, vendar pa ta delež nikakor ni tako izdaten, ker naša banovina sama konsu-mira velik del svoje produkcije. Zato naj bi se polovica deleža na prometnem davku, ki ga poberejo naše davčne uprave, pred-kažal banski upravi, druga polovica pa naj bi se skupaj z zneskom, ki ga poberejo carinarnice, razdelila na vse banovine. Upošteva naj se pri tem težaven gospo-darski položaj v naši banovini, zlasti pa okolnost, da se je v drugih banovinah lani narodni dohodek dvignil, v naši banovini pa je po podatkih banske uprave nazado-val za okrog pol milijarde. Krivična raz-delitev dohodkov iz skupnih banovinskih fondov je povzročila, da mora dravska ba-novina pobirati najvišje doličke v naši državi in vrhu tega obremenjevati prebival-stvo s samostojnimi davščinami mnogo bolj nego v drugih banovinah. Izvajanja g. Milka Senčarja so bila sprejeta z živah-nim pritrdjenjem.

Zbornični svetniki, člani Zveze obrtnih društev so predložili nato zbornici vrsto važnih predlogov v pogledu obrtne zaštite. Radi pomanjkanja prostora priobčimo pre-ostalo gradivo iz zbornice seje v prihod-nji številki.

Najnovejši gospodarski in stanovski vestnik

× V zadnji številki je pomotoma izosta-lo pri poročilu Zveze ime g. Semenčiča An-tona, ključavničarskega mojstra v Ljuto-meru, ki je izvoljen v širšo upravo Zveze.

× Reklamacijski odbor v Ljubljani je dovršil svoje zasedanje. Za Ljubljano je ob-ravnaval 270 slučajev ter znižal davčno odmero za 950.000 Din, za sreze: Ljubljana okol. 101 sluč. za znesek 372.000 Din; za Vrhniko 15 slučajev 7.600 Din; Višnja gora 4 slučaje za 10.570 Din; Logatec 6 sluča-jev, za 4.800 Din; Litija 24 slučajev za 62.100; škofja Loka 37 sluč. za 43.200; Kamnik 134 sluč. za 607.086 Din; Kranj 123 slučajev za 226.450 in za Radovljico 108 slučajev za 219.400 Din.

× Slov. obrtno društvo v Mariboru bo priredilo tudi letos obrtniški sejem in po-ziva obrtnike, da se prijavijo.

× Zveza obrtnih društev Dravske ba-novine je prejela: Spoštovani gospodine. Po nalogu Nj. kraljevskog Visočanstva kneza Namestnika čast mi je izjaviti za-hvalnost na rodoljubnem željama i izrazi-ma odanosti, podnesenim Nj. Vel. kralju i Kraljevskom domu sa godišnje skupšti-ne Saveza obrtnih društava Dravske ba-novine u Ljutomeru. — Ministar dvora, Milan Antić, s. r.

Po naročilu gospoda ministra mi je čast izreči Vam njegovo najlepšo zahvalo za pozdrave, ki ste mu jih poslali z manife-stacije obrtništva v Ljutomeru. Z odličnim spoštovanjem — Tajnik kabineta ministr-stva za notranje zadeve Kraljevine Jugo-slavije.

Za pozdrave poslane z manifestacije obrtništva v Ljutomeru se Vam gospod ban najlepše zahvaljuje. Z odličnim spo-štovanjem — Sekretar bana Kovačić I. r.

Službeni list

z dne 14. aprila t. l. prinaša: Razglas o proračunu mestne občine mariborske za tekoče leto. — Razglas o proračunu mest-ne občine ptujske za proračunsko leto 1937/1938.

z dne 17. aprila t. l.: Finančni zakon za l. 1937/1938.

z dne 21. aprila t. l.: Pravilnik k določ-bam fin. zak. za leto 1937/1938 o davku na poslovni promet in o izpremembah in dopolnitvah pravilnika za izvrševanje za-kona o davku na posl. promet. — Izpre-memba navodil za odmero družbenega davka. — Odločba o izvozu kož proti pla-čilu s prostimi devizami. — Razglase o proračunu mestne občine celjske za leto 1937/1938 itd.

z dne 24. aprila t. l. prinaša: Pravilnik o načinu pobiranja skupnih ban. trošarin. — Pravilnik k določbam fin. zakona za l. 1937/1938. Podaljšanje roka za prijavo kozmet. preparatov. — Objava o uporab-ljanju izraza »Ljudska šola«. — Razpis I. lic. za izd. železobet. mostu preko Hu-dinje. — Lic. za regulacijo Muře. — Lic. za stavbna obrtniška dela na Studencu pri Ljubljani.

× Komanda Morn. kr. Jugoslavije v Ze-munu sprejema do 15. V. ponudbe za dobavo 10.000 kom. letnih in 2.500 komadov zim-skih mornarskih maj in 15.000 parov bom-bažnih nogavic. Pri ek. od gen. dir. drž. žel. v Beogradu se vrše of. lic. dne 12. V usnjenih jermenov, 13. V. jermenov in gurt za vagona okna, dne 19. V. elektr. inst. materijala.

× »Otrok v šolski dobi« nova knjiga iz-pod peresa otroškega zdravnika dr. B. Dragaša je izšla. Vsebuje 230 strani, ob-ravnava v lahkili in dostopnih besedah razvoj, zdravstvo, vzgojo in nego otrok do 15. leta. Poglavlje o spolnih vprašanjih je obdelano obširno in zelo previdno. — Vele-važna knjiga se dobiva v vseh knjigarnah.

× Združenje krojačev in krojačic v Ce-lju je izdalo v samozaložbi (po sestavku Seliška L., krojača v Celju) delavno časov-ni cenik civilnega dela, moške krojaške obrti za Slovenijo. K aktualnemu vprašanju se še povrnemo, ker je na dnevnem redu tudi določitev minimalnih mezd v kroja-ški stroki.

× V zadnji številki »Pekarja« piše slo-venski pekovski mojster o razmerah slov-pekov. obrti. Konzum stalno pada, združe-nja so že marsikaj poskusila, toda vse za-man, vsak dela po svoji glavi brez enot-nosti in smotnega načrta. Nekoč je pek zaslužil največ pri drobnem pecivu. Danes se žemelj in ostalega peciva ne peče več. Člankar pravi: Cena moki je cca 3 Din; iz kg moke pride 16 žemelj, kar da 8 Din za kg kruha. Odslej naj bi se peki zavzeli za sledečo kalkulacijo: žemlje naj bi bile po 25 par in mesto 6,5 dkg, samo 4,5—5 dkg teže, kar bi dalo še vedno 5 Din za kg kruha. Promet bi se na ta način povečal posebno v gostilniški obrti in odstotek za-služka bi narastel. Z ozirom na slabe cene ostalega peciva bi pek največ zaslužil z žemljami.

ISČEMO POVERJENIKE ZA POSAMEZ-NE KRAJE. PRIJAVIJO NAJ SE PRI UPRAVNI LISTA OSEBNO ALI PI-SMENO!

Najmoderneje urejena lekarna
Dr. G. PICCOLI
Ljubljana, nasproti »Nebotičnika«
Velika zaloga tuzemskih in inozem-skih specijalit. Oddaja zdravila na recepte za vse bolniške blagajne.
Priporoča malinovce, pristen, naraven na malo in veliko.

ništvo samo izrazi s primernimi predlogi, kako naj se uvrsti med ostalim programom tudi posebna Obrtniška ura. Ker imajo obrtniki v drugih državah že davno uveden na ta način svoj radijski kotichek med radijskim programom, bi bilo želeli, da se obrtništvo zaveda pomena našega radia kot uspešnega propagandnega sredstva. Prosimo tozadevnih predlogov.

RADIO ZANIMIVOSTI

2. V.: 9.15 Otvoritev protituberkuloznega tedna. 17.00 Kmetijska ura. — 3. V.: 18.00 Zdravniška ura: sladkorna bolezen, 19.50 Protituberkulozna liga. — 5. V.: 18.40 Delavsko predavanje, 19.50 Protituberkulozno predavanje. — 6. V.: 17.00 Kmetijska ura, 19.50 Protituberkulozno predavanje. — 7. V.: 18.40 Francoščina. — 8. V.: 20.00 Zunanje politični pregled, 22.00 Potovanje v Prekijo. — 9. V.: 17.00 Predavanje drž. bakter. zavoda, 19.50 Slovenska ura. — 10. V.: 18.00 Zdravniška ura, 18.40 Kulturna kronika. — 12. V.: 13.30 Kronanje (prenos iz Londona), 18.40 Slovensčina za Slovence. — 14. V.: 18.00 Zdravstvene in stanovanjske razmere na vasi, 18.40 Francoščina, 19.50 Zanimivosti. — 15. V. Zunanje politični pregled.

Ves narod se mora boriti proti jetiki

Nezreli bi bili, ako bi smatrali, da vsako leto Protituberkulozni teden ni potreben, ali ako bi celo pokazali nevoljo in odklanjali sodelovanje pri prireditvah tega tedna. Jetika je tako resna in težka ljudska bolezen, da morajo biti problemi njenega zatiranja stalno na dnevnem redu; vedeti moramo, da je vse, kar v borbi proti tej ljudski kugi storimo, veliko in veliko premalo v razmerju z gospodarsko in socialno škodo, ki jo narodu in državi leto za letom povzroča. Narod, ki z dejanji ne pokaže, da je njegova notranja odporna in ustvarjalna moč zgrajena na živi zavesti skupnih dolžnosti napram skupnim narodnim potrebam, ni narod v kulturnem in etičnem smislu besede. Jetika predstavlja vsenarodno nevarnost, okoli te osi so visoko nagromadena najtežja naša socialna vprašanja.

Protituberkulozni teden se vrši od 2. do 8. maja. Kaj pa hočemo doseči v tem tednu? Narod v njegovi celoti, do zadnjih bornih koč po rebrih, hočemo opozoriti na strahote te bolezni, dati hočemo ljudstvu o boleznih potreben pouk, oživiti smisel za samopomoč tudi v stvarih ljudskega zdravja in povedati, da je zdravje edino bogastvo.

SLAB ŠOLSKI USPEH NA NADALJEVALNIH ŠOLAH

Iz šolske statistike, ki jo objavlja strok. vod. šole za ženske in umetne obrti v Ljubljani, je razvidno, da so bili doseženi normalni uspehi samo v II. krojaškem in II. b razredu umetne obrti in v III. kroj. in čevlj. in III. umetne obrti. Uspehi v ostalih nižjih razredih pa so pod normalo, ker se cca 75% smatra za povprečno dober uspeh in kar je pod tem, za slab.

Vzroki za slab uspeh v navedenih razredih bodo raznovrstni, nemalo so tudi sedanje socialne razmere temu krive in tudi običaj, da se vajenci rekrutirajo iz manj nadarjenih. Upraviteljstvo ni razen dveh primerov opazilo, da bi mojstri ovirali vajencem šolski pouk, ker v vseh izvestnih primerih velikih zamud se je izkazalo, da so bili vajenci sami krivi in da so hodili za šolo.

SLIKARJI V MESECU MAJU

Ze aprila je nastopila za slikarsko stroko nova delavnost, ki se v tem mesecu še stopnjuje tja do Binkošti. Ta mesec morajo biti namreč vse notranje preureditve stanovanj in lokalov gotove. Kdor se torej odloči za čiščenje stanovanja, pohištva, delavnice itd., tedaj se odloči skoro gotovo v tem mesecu. Obrtnike na to opozarjamo, da strankam priporočajo preureditve. Za fasadna dela je mesec maj najprimernejši, ker se barva lepše in trajnejše suši in se ne tvorijo mehurčki pod barvo. V tem mesecu si obrtnik pridobi marsikako novo stranko in ako ji ugodni, tedaj si jo zagotovi za stalno. Črkoslikarji lahko v tem mesecu tudi dobijo marsikatero novo delo.

40-urni delavnik v raznih državah

se je izkazal kot neumesten, kajti z zmanjševanjem produkcije se je v Franciji zadnje čase dvignila na vseh tržiščih cena polfabrikatov in surovin, ki jo obrtnik najbolj občuti. Za obrtnika pa pomeni še drugo nevarnost. Delavci, ki so po en dan v tednu nezaposleni, iščejo zaposlenje izven obratov. Ni lepše prilike, kot da jo najdejo pri prijateljih in znanih in pri sosedih za majhno odškodnino. 40-urni delovnik torej pospešuje šušmarstvo. Obrtnik pa mora to šušmarstvo še plačevati. Belgijski obrtniki so nezadovoljni s 40-urnim delovnikom, ki naj bo samo nov povod nelojalne konkurence in šušmarstva.

Kako kaznujejo v Nemčiji šušmarje

V Breslovu je bil nek 30-letni šušmar kaznovan na 6 mesečno ječo. Šušmaril je

v čevljarski stroki. Prevzemal je delo in ga oddajal brezposelnim čevljarskim pomočnikom. Skozi vse leto je popravil 300 parov čevljev.

STRAŠNE POSLEDICE ŠUŠMARSTVA

V Stolpu (Pomorjansko) je neki šušmar napeljal plin v svojo hišo. Kmalu nato je nastala eksplozija, ki je razrušila celo poslopje in zahtevala življenje 2 pomočnikov. Dotičnik je bil kovaški mojster in si je hotel prihraniti stroške za napeljavo.

✱ Rumunski fin. zakon predvideva nov državni kreditni institut za obrtnike.

✱ Nemški obrtniški svet je z novimi pomočniki podprl akcijo, da se čim več pomočnikov udeleži letošnjega pomočniškega potovanja doma in v inozemstvu. Razpisane so posebne nagrade in podpore, da se pomočniki lahko tudi drugače udeležujejo v svoji stroki.

✱ Tudi angleški trgovci se borijo proti veleblagovnicam in podružnicam. Izdali so brošuro, kjer pravijo, da ne bi mogla nobena nesreča angleško ljudstvo bolj zadeti, nego uničenje male trgovine. V njihovo združenje lahko pristopijo člani, ki nimajo več nego 3 male podružnice z ne več kot 10 pomožnega osebja. Zahtevajo iste prevozne tarife in iste cene izdelkov kot za velike trgovine.

Preko oglasa v „Obrtnem Vestniku“ vodi direktna in najcenejša pot od dobavitelja do odjemalca in producenta.

Tržne cene v Ljubljani

Cene v dinarjih

Govedina: I. 10—12; II. 8—10; III. 6—8 jezik 12, vampi 8—10 Din.

Teletina: I. 12—16, II. 10—14.

Svinjina: I. 11—16, II. 10—15; slanina domača 14—15, mast 18, šunka 18—20, prekajeno meso I. 18—20.

Drobnica: jaginetina 12—14; Klobase: krakovske 22, hrenovke 18, sveže kranjske 20, suhe kranjske 20, prekajena slanina 20; Perutnina: piščanec 10—15 komad, zaklan kg 18.

Specerijsko blago: kava Portoriko kg 76, Santos 60, Rio 54; pražena I. 100, II. 80.

Mleviski izdelki: moka št. 0 100 kg 330—350; št. 2. 310—330; št. 5 290—310; ajdova moka I. 340; ržena moka 240—280; pšenica 220; rž 185; ječmen 190; koruza 130; ajda 160; kurivo: 50 kg premoga 23—26, tona 355—385; trda drva kub. m 80, žagana 100 dinarjev.

JUGOGRAFIKA

IZDELUJE KLISEJE VSEH VRST
Tiskovna in založna družba z o. z.
LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 23

ZAŠČITNE BARVE PROTI RJI

Vsem industrijam, tovarnam, kov. obratom, pleskarjem i. t. d. priporočamo ZANESLJIVO SREDSTVO proti rji, pari, kislinam, vplivom vode itd.: BARVE znamke »SIAL«.

»SIAL« D. D. — BOROVNICA

Prodajno zastopstvo za Slovenijo

MILAN D. ČESNIK — Ljubljana, Slomškova 12.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN VZORCE.

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kreditu zmožnim osebam in tvrdkam

ČE POTREBUJETE TISKOVINE, KATALOGE, PROSPEKTE, TODA SE NE MORETE ODLOČITI V KAKŠNI OBLIKI NAJ SE IZVRŠE, BLAGOVOLITE SE OBRNITI NA NAŠE PODJETJE, KI VAM JE V VSEH POTREBAH IN VPRASANJH DRAGEVOLJE NA RAZPOLAGANJE. — VSA GRAFIČNA DELA SE IZVRŠUJEJO LEPO, SOLIDNO IN TOČNO. CENE ZMERNE — PRORACUNI IN PONUDBE NA ZAHTEVO ZASTONJ

TISKARNA IZVRŠUJE
RAZLIČNE TISKOVINE,
ČASOPISE, DIPLOME,
REVije, VREDNOSTNE
PAPIRJE, KOLEDARJE,
SREČKE, KNJIGE I. T. D.
ENOBARVNI IN VEČ-
BARVNI TISK, PISMA,
RAZGLEDNICE, SLIKE,
OSMRNICE, OVITKE,
JEDILNE LISTE, CENIKE,
VIZITKE, RAČUNSKÉ
ZAKLJUČKE, POROČNA
NAZNANILA IN VABILA

LJUBLJANA

NARODNA TISKARNA

Krojači!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska
veletrgovina blaga
ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica štev. 7

Vsakovrstno orodje in stroje za vsako obrt, kakor tudi za zgradbe potrebni material: železne nosilke, betonsko in palično železo, cement, vse vrste pločvine, strešno lepenko, štukaturje, vodovodne cevi, železne peči in štedilnike v običajni in emajlirani izpeljavi, okovje, tehnične potrebščine ter hišno in kuhinjsko opremo v prvovrstni kakovosti dobite najcenejše v največji izbiri pri znani Vam tvrdki:

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in vsakovrstnimi stroji

v Ljubljani, Tyrseva (Dunajska) c. 16.
Postrežba solidna in točna
po najnižjih dnevnih cenah.

IGNACIJ MAJNIK

SPLOŠNO STROJ. KLJUČAVNICARSTVO
KRANJ — BLEIWEISOVA ULICA ŠT. 29
Rač. pošt. hran. št. 16.061 — Telefon št. 79

PRVO PODJETJE

NA GORENJSKEM

za napravo jeklenih valjčnih zastorov

nudi specialno napravo valjčnih zastorov kakor tudi vsa v to stroko spadajoča popravila.

Izdeluje tudi ogrodja za sončne plahte, škarjasta omrežja, štedilnike, železna vrata, okna itd.

Izdelava prvovrstna! Cene zmerne! Postrežba solidna in točna!

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6

CENTRALA BEOGRAD

Delniška glavica Din 75.000.000.—
Udeležba države Din 30.000.000.—

GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB
PODRUŽNICA SARAJEVO

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem
menična in hipotekarna posojila,
kredite na tekoči račun, posojila
na zastavo državnih vrednostnih
papirjev, delnic Narodne banke
in Privilegirane agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun,
katere izplačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških
ustanov in organizacij. Izvršuje
vse ostale bančne posle.
Brzjavni naslov: »ZANATSKA«,
Ljubljana — Telefon št. 20-30 —
Račun Poštne hranilnice št. 14.003.